

**OCENA PROGRAMU NAUCZANIA
POD KĄTEM JEGO ZGODNOŚCI
Z PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO**

nazwa programu:	PROGRAM NAUCZANIA JĘZYKA ANGIELSKIEGO W PRZEDSZKOLACH ORAZ ODDZIAŁACH PRZEDSZKOLNYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH, ZGODNY Z PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO OBOWIĄZUJĄCĄ OD 1 WRZEŚNIA 2026 R.
autorki:	Magdalena Appel, Joanna Zarańska, Ewa Piotrowska
wydawca:	Macmillan Polska
rok wydania:	2026
autor opinii:	dr Grzegorz Śpiewak
cel opinii:	ocena zgodności opiniowanego programu nauczania języka angielskiego z obowiązującą podstawą programową wychowania przedszkolnego i dostosowania programu do potrzeb i możliwości dzieci, dla których jest przeznaczony.
podstawa prawna:	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (Dziennik Ustaw z 20 marca 2026 r., poz. 378).

Opis zawartości Programu:

Opiniowany *Program* został opracowany z uwzględnieniem zmian i przesunięć akcentów wprowadzonych wyżej wymienionym Rozporządzeniem Ministra Edukacji, które wchodzi w życie od 1.09.2026 r. Jest przeznaczony do realizacji w przedszkolach publicznych i niepublicznych, oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych, a także w innych placówkach prowadzących nauczanie języka angielskiego w grupach dzieci w wieku przedszkolnym.

Zgodnie z obowiązującymi wytycznymi oraz zasadami dobrej praktyki w opracowaniu tego typu materiałów, *Program* określa i szczegółowo opisuje [1] koncepcję pedagogiczną i założenia metodyczne, na jakich oparto nauczanie języka angielskiego na etapie wychowania przedszkolnego, oraz ich relację do zadań przedszkola określonych w podstawie programowej; [2] ogólne i szczegółowe cele edukacyjne, w tym cele kształcenia językowego; [3] treści nauczania obejmujące obszary tematyczne i leksykalne, sytuacje i funkcje komunikacyjne oraz podstawowe struktury językowe; [4] sposoby osiągania założonych celów, wraz z szerokim zestawem metod, technik, gier, zabaw i form organizacji pracy; [5] przewidywane osiągnięcia dziecka oraz propozycje metod ich obserwowania i oceny.

Ocena poprawności *Programu* pod względem konstrukcyjnym i merytorycznym:

Szczegółowa analiza *Programu* pozwala stwierdzić, że jest on w pełni poprawnie skonstruowany zarówno z uwagi na dobór treści programowych, zakres materiału językowego, metody i środki dydaktyczne proponowane do jego realizacji, jak i z uwagi na dużą klarowność układu. Na szczególne podkreślenie zasługuje **logiczne powiązanie ogólnych zadań wychowania przedszkolnego ze sposobami ich praktycznej realizacji w ramach edukacji językowej**.

Bardzo wartościowym elementem *Programu* jest szczegółowa charakterystyka możliwości, potrzeb i typowych zachowań dzieci w kolejnych latach wychowania przedszkolnego – od trzeciego do szóstego roku życia. Dzięki temu nauczyciel zyskuje istotny punkt odniesienia przy doborze treści, długości i tempa zajęć, sposobów formułowania poleceń oraz stopnia trudności proponowanych aktywności. Autorzy konsekwentnie podkreślają przy tym indywidualny charakter rozwoju każdego dziecka i konieczność dostosowywania działań dydaktycznych do jego aktualnych możliwości, zainteresowań i potrzeb.

Za szczególnie przydatną z punktu widzenia praktyki nauczycielskiej uznać należy obszerną część metodyczną *Programu*, zawierającą konkretne przykłady technik rozwijania rozumienia ze słuchu i mówienia, sposoby wprowadzania oraz utrwalania słownictwa, propozycje gier i zabaw, a także wskazówki dotyczące organizacji zajęć, stosowania języka ojczystego i reagowania na błędy dzieci. Nauczyciel zyskuje tym samym **swego rodzaju kotwicę w projektowaniu aktywności dydaktycznych**, przy zachowaniu niezbędnej elastyczności i swobody dostosowania *Programu* do specyfiki konkretnej grupy.

Temu ostatniemu służy także – przyjazny dla użytkownika końcowego – dział poświęcony ocenie pracy i osiągnięć dziecka. Przyjęte w nim podejście uwzględnia specyfikę edukacji przedszkolnej, indywidualne tempo rozwoju oraz potrzebę doceniania nie tylko końcowego efektu, lecz przede wszystkim wysiłku, zaangażowania i gotowości dziecka do uczestnictwa w proponowanych działaniach.

Ocena ogólnej koncepcji pedagogicznej leżącej u podstaw *Programu*:

Opiniowany *Program* oparty jest konsekwentnie na założeniu, że wychowanie przedszkolne ma **wspierać wszechstronny rozwój dziecka** – poznawczy, społeczny, emocjonalny, etyczny i fizyczny – oraz stwarzać warunki do aktywnego poznawania świata, budowania relacji, rozwijania samodzielności i stopniowego odkrywania własnej sprawczości. Nauka języka angielskiego nie jest w tej koncepcji osobnym, wyizolowanym przedmiotem, lecz **integralną częścią codziennych doświadczeń edukacyjnych i zabawowych dziecka**.

Tym samym podstawową rolą nauczyciela jest dobieranie treści i metod pracy w taki sposób, aby odpowiadały one możliwościom rozwojowym dzieci oraz ich naturalnej ciekawości, potrzebie ruchu, działania, ekspresji i zabawy. *Program* trafnie zakłada, że dzieci w wieku przedszkolnym poznają świat całościowo i wielozmysłowo, dlatego proponowane działania łączą język z obrazem, dźwiękiem, rytmem, ruchem, gestem, muzyką, plastyką, dramą i aktywnością konstrukcyjną.

Niezwykle istotnym czynnikiem w praktycznej realizacji powyższych założeń jest **respektowanie właściwego dla części dzieci okresu ciszy**, podczas którego dziecko intensywnie oswaja się z brzmieniem języka i buduje jego rozumienie, nie będąc jeszcze gotowe do samodzielnego mówienia. *Program* słusznie przyznaje pierwszeństwo rozumieniu ze słuchu, nie traktując natychmiastowej

produkcji językowej jako koniecznego dowodu zachodzącego procesu uczenia się. Takie podejście sprzyja budowaniu poczucia bezpieczeństwa, wiary we własne możliwości i pozytywnego nastawienia do języka obcego.

W pełni uzasadniony jest również dobór proponowanych metod, w tym metody naturalnej, podejścia tematycznego, technik audiowizualnych, TPR oraz dramy. Pozwalają one dziecku doświadczać języka jako **narzędzia działania i komunikacji**, a nie jako zbioru abstrakcyjnych słów i reguł. Z satysfakcją stwierdzam, że opiniowany *Program* daje znakomitą podstawę merytoryczną dla tak rozumianej edukacji językowej.

Opis zgodności treści *Programu* z podstawą programową:

W odpowiedzi na kluczowe założenia Nowej Podstawy Programowej opiniowany *Program* nauczania koncentruje się nie tylko na elementarnych efektach językowych, lecz przede wszystkim na **wspieraniu kompetencji fundamentalnych i przekrojowych dziecka**, jego samodzielności, współdziałania z innymi oraz stopniowo rozwijanej **sprawczości**. Edukacja językowa odbywa się w ścisłym powiązaniu z doświadczeniami dziecka i różnymi obszarami jego funkcjonowania, wspierając rozwój poznawczy, emocjonalny, społeczny, ruchowy i twórczy.

Program w pełni odzwierciedla centralne założenie podstawy programowej, zgodnie z którym przygotowanie dzieci do posługiwania się językiem obcym nowożytnym powinno **odbywać się poprzez zabawę i być zintegrowane ze wszystkimi obszarami wychowania przedszkolnego**. Proste zwroty, polecenia, piosenki, rymowanki i dialogi zostają osadzone w codziennych sytuacjach oraz czynnościach znanych dziecku z życia przedszkola. Dzięki temu język obcy może być przez nie postrzegany jako realne narzędzie komunikacji i uczestnictwa we wspólnym działaniu.

Dobór treści nauczania i proponowanych środków dydaktycznych odzwierciedla jednocześnie założenie, że nadrzędnym celem wczesnej edukacji językowej jest **stopniowe budowanie elementarnej kompetencji komunikacyjnej**. Dziecko uczy się reagowania na proste polecenia, nazywania obiektów z najbliższego otoczenia, uczestniczenia w prostych sytuacjach komunikacyjnych oraz powtarzania wierszyków i śpiewania piosenek. Struktury gramatyczne nie są przy tym przedmiotem formalnej analizy, lecz służą wyrażaniu potrzeb, uczuć, upodobań i prostych informacji dotyczących dziecka oraz jego otoczenia.

Na koncepcję integracji wychowania przedszkolnego z nauczaniem języka angielskiego składają się następujące elementy: [1] integracja celów językowych z ogólnymi celami wychowania i rozwoju dziecka; [2] integracja treści językowych z codziennymi czynnościami, zabawami i obszarami tematycznymi bliskimi dziecku; [3] integracja metod, technik i form pracy; [4] integracja aktywności poznawczej, ruchowej, społecznej, emocjonalnej i twórczej; [5] integracja działań nauczyciela języka angielskiego z pracą nauczyciela na co dzień opiekującego się grupą; [6] integracja środowiska przedszkolnego i rodzinnego.

Wypada stwierdzić, że omawiany *Program* jest w pełni zgodny zarówno z ogólną koncepcją, jak i szczegółowymi wytycznymi zawartymi w nowej podstawie programowej i jako taki stanie się z pewnością fundamentem skutecznej edukacji językowej na etapie wychowania przedszkolnego. Co więcej, można mieć nadzieję, że opierając tok nauczania na tak przemyślanej, konsekwentnej i pedagogicznie sensownej podstawie, nauczyciel będzie miał realną szansę nie tylko na autentyczną indywidualizację

podejścia do poszczególnych dzieci, zgodnie z ich predyspozycjami, zainteresowaniami i tempem rozwoju, lecz także na budowanie ich ciekawości językowej, poczucia sprawczości oraz gotowości do dalszej nauki języka angielskiego na pierwszym etapie edukacyjnym.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Śpiewak', with a long, sweeping flourish extending from the bottom right.

dr Grzegorz Śpiewak

Naczelny konsultant ds. metodyki nauczania, Wydawnictwo Macmillan